

علی جبل عاملی

کارشناس بازار سرمایه

با توجه به مسیری که شاخص‌ها از ابتدای سال طی کرده‌اند پیش‌بینی شما در خصوص بازدهی بازار سهام تا پایان ۱۴۰۲ چگونه است؟

با توجه به اینکه از پایان سال گذشته برخی فعالان بازار پیش‌بینی کرده بودند، بازار سهام در سال ۱۴۰۲ سالی پر نوسان را تجربه می‌کند بنابراین معاملات بورس در سه ماه نخست سال روندی پرنوسان را پشت سر گذاشت؛ لذا پیش‌بینی دقیق اینکه روند آینده بازار به کدام سمت و سو خواهد رفت چندان کار آسانی نیست.

با وجود فاز ریزشی که بازار از نیمه اردیبهشت ماه داشت و نیز ارزشی قیمت سهام شرکت‌ها اکنون می‌توان نشانه‌هایی از خوشبینی را نسبت به بازار مشاهده کرد.

گرچه همچنان شاهد اثر تغییر نرخ خوراک و وضعیت نرخ ارز در بازار هستیم و هنوز هم ابهاماتی در مورد گروهایی مانند خودرو وجود دارد اما می‌توان به آینده بازار امیدوارتر بود.

از سوی دیگر تاکنون خبر جدید در حوزه سیاست خارجی که بتواند روند معاملات بورس را دچار تحول کند و زمینه‌ساز ایجاد جو منفی در بازار باشد، وجود ندارد. طی این مدت باوجود همه فراز و نشیب‌ها، بازار نشان داد که کف شاخص در همین محدوده‌های فعلی است و نباید منتظر عددهای پایین‌تر بود؛ بنابراین به همین دلیل است که بعضی سرمایه‌گذاران روزهای اخیر را فرصت خرید می‌دانند.

تقریباً می‌توان گفت که اکنون همه بازارهای موازی از جمله مسکن، ارز و طلا نیز در حالت کم نوسان یا به اصطلاح رنج قرار دارند و فعالان و سوداگران این بازارها در بالاترین و تردید به سر می‌برند.

با وجود چنین وضعیتی در بازارهای سرمایه‌گذاری اما در مقابل معاملات در بازار سرمایه طی روزهای اخیر با افزایش ارزش و حجم مواجه بوده و با توجه به عقب‌ماندگی که به علت ریزش اردیبهشت ماه نسبت به سایر بازارها پیدا کرده است، همچنین اصلاح قیمت‌ها طی این مدت و نیز قرار گرفتن عمده قیمت سهام‌ها در نقطه ارزندگی، به نظر می‌رسد شروع مجدد رونق بورس دور از انتظار نباشد مضاف بر اینکه از بعد تکنیکالی نیز محدوده ۲ میلیون ۲۰۰ هزار واحد هم پس گرفته شده است.

وجود چنین شرایط مثبتی در بازار مشروط بر آن است که بازار با یک غافلگیری یا به اصطلاح اتفاق جدید مواجه نشود.

همچنین حرف‌های هیاهای بازار طی همین روزها توجه ویژه‌ای به صندوق‌های اهرمی داشته‌اند که این موضوع می‌تواند خود عاملی بر اقبال مجدد به بازار باشد. با توجه به شرایط فعلی در بازار سهام در صورت عدم وجود ریسک‌های سیستماتیک جدید و نیز محدودیت‌هایی از جمله مالیات تراکنش و مالیات بر عایدی بر سرمایه در بازارهای موازی، بازار سرمایه را باید مکان بهتری برای سرمایه‌گذاران دانست؛ چرا که می‌توان با توجه به وجود ابزارهای متنوع سرمایه‌گذاری مانند صندوق‌های درآمد ثابت با پرداخت سود ماهیانه تا معاملات آپشن‌ها پاسخگوی همه سلاقی و ذائقه‌های مختلف ریسک‌پذیری در این فضا بود.

ابزاری مانند صندوق با درآمد ثابت صدور و ابطالی از جذابیت بیشتری نسبت به سپرده‌های بانکی از حیث شرایط و نرخ بر خوردار است، همچنین ابزارهایی مانند اختیار معامله می‌تواند در صورت اجرای استراتژی‌های معاملاتی سودهای جذابی را نصیب سرمایه‌گذاران کند.

برای بهبود وضعیت در معاملات بازار علاوه بر توسعه آموزش مستمر و فرهنگ‌سازی باید توجه ویژه‌ای به کارایی اطلاعاتی و عملیاتی بازار کرد تا بتوان بر رعایت حقوق سهامداران بخصوص سهامداران حقیقی و خرد اعتماد را به بازار برگرداند.

در ادامه باید از اظهار نظر و وضع قوانینی که موجب تخریب بازار سرمایه می‌شود پرهیز کرد، زیرا در صورتی که به بورس از خارج از آن ضربه‌ای وارد نشود و شاهد مانع تراشی برای این بازار نباشیم، بازار می‌تواند بخوبی مسیر خود را پیدا کند و در این صورت فضایی شفاف و پرسود برای سرمایه‌گذاران فراهم خواهد شد.

در گفت‌وگو با کارشناسان بازار سرمایه بررسی شد

بازار ۲-۴

به کدام سمت می‌رود؟

گفت‌وگو

پس از صعود شاخص بورس در نخستین روزهای سال، شاخص‌ها از اواسط اردیبهشت ماه روند دیگری به خود گرفتند و تحت تأثیر برخی از اخبار منتشرشده ریزشی شدند که همین امر زمینه‌ساز ترس دوباره سرمایه‌گذاران خرد از سرمایه‌گذاری بیشتر در بورس و خروج سرمایه آنها از این بازار شد. با وجود روزهای پر فرار و نشیبی که بازار سهام این مدت تجربه کرده است اما اکثر کارشناسان بازار سهام را در وضعیت فعلی اقتصاد کشور محلی مناسب برای سرمایه‌گذاران معرفی کرده‌اند و معتقدند که تحت تأثیر وجود ارزندگی در قیمت سهام شرکت‌ها، سهامداران می‌توانند به شرط نگاه بلندمدت به این بازار بازدهی معقول و قابل توجهی را از این بازار در مقایسه با دیگر بازارهای مالی کسب کنند. شک و تردید سهامداران نسبت به بازار سهام باعث شده تا با وجود پیش‌بینی اکثر کارشناسان مبنی بر وجود آینده‌های روشن پیش‌روی این بازار سرمایه‌گذاران خرد از ورود نقدینگی به این بازار دوری کنند که همین امر به مراتب در چند وقت گذشته منجر به بی‌روفتی معاملات بورس و کاهش ارزش معاملات این بازار شده است. اکنون تحت تأثیر فراز و نشیب‌های حاکم در بورس و بلاکلیفی سهامداران درخصوص وضعیت بازار سهام، نظر ۴ کارشناس ارشد بازار سرمایه را در زمینه آینده بازار سرمایه و راه‌های بهبود وضعیت بازار جویا شدیم که در ادامه آن را می‌خوانید.

عکس: ایران

حسین احمدی

کارشناس بازار سرمایه

تا چه میزان روند صعودی بازار تا پایان سال را محتمل می‌دانید؟

بازار از ابتدای سال با وضعیتی بهتر نسبت به مدت مشابه سال گذشته همراه بود اما با توجه به روند اصلاحی بازار از نیمه دوم اردیبهشت ماه و نیز روند نزولی قیمت سهام شرکت‌ها در برهه زمانی

۲ ماه گذشته، اکنون طبق پیش‌بینی فعالان بازار و با توجه به تحلیل تکنیکالی صورت گرفته معاملات بازار آماده یک حرکت صعودی است و طبق پیش‌بینی‌های صورت گرفته خطری تهدیدکننده معاملات بازار نیست. بر اساس تجربیات به دست آمده، بازار سهام همیشه در بلندمدت بازدهی بیشتری را نسبت به سایر بازارهای موازی نصیب سرمایه‌گذاران کرده و سهامداران از طریق کسب مهارت، آموزش‌های لازم و پذیرش ریسک بازار می‌توانند سود بیشتری را از این بازار در مقایسه با دیگر بازارهای سرمایه‌گذاری کسب کنند.

ارزیابی سود به دست آمده از بازارهای سرمایه‌گذاری در بازه زمانی پنج ساله منتهی به مرداد ۱۴۰۱ نشان از آن دارد که در این مدت بیشترین بازدهی مربوط به شاخص بورس با رشد یک هزار و ۶۴۹ درصدی بوده که بعد از آن نیز سکه با رشد ۹۵۵ درصدی و در دلار با سود ۴۰۴ درصدی بیشترین بازدهی را داشتند و از این طریق بالاترین سود را در اختیار سرمایه‌گذاران قرار دادند.

• اکنون بورس از موقعیت مناسبی برای سرمایه‌گذاری برخوردار است یا خیر؟

ارزیابی وضعیت فعلی بازار و نیز عوامل تأثیرگذار بر بازار نشان‌دهنده آن است که اکنون بازار سهام به عنوان یکی از بهترین گزینه‌ها برای سرمایه‌گذاری تلقی می‌شود و سرمایه‌گذاران می‌توانند در این موقعیت با ورود سرمایه‌هایشان به بورس بازدهی مناسبی را نسبت به دیگر بازارها از آن خود کنند.

احمدی با اشاره به راهکارهای مهم برای بهبود وضعیت بازار می‌گوید که عدم اتخاذ تصمیمات خلق الساعه که همیشه بازار را دچار شوک می‌کند، می‌تواند زمینه‌ساز ایجاد آرامش در معاملات بازار سهام و نیز بازگشت شاخص بورس به مسیر اصلی خود باشد.

اتخاذ تصمیماتی مانند عدم عرضه خودرو در بورس کالا و تعیین نرخ خوراک پتروشیمی‌ها از جمله تصمیماتی بود که در چند وقت گذشته تأثیرگذار بر بازار بورس و منجر به خروج بازار از مسیر اصلی معاملات خود شد.

یکی از عوامل دیگری اعتماد سرمایه‌گذاران است، نمونه اخیر نامه مربوط به نرخ خوراک بود که حدود ۲ ماه پس از تصمیم‌گیری مسئولان، اطلاع‌رسانی شد. این موضوع در چند روز گذشته بنسبت روند بازار را تحت تأثیر قرار داد و باعث خروج دوباره سرمایه‌گذاران از بازار به منظور جلوگیری از ضرر و زیان احتمالی از بازار سهام شد.

در خصوص نرخ خوراک پتروشیمی‌ها می‌توان گفت که با تعیین فرمول مشخصی زمینه تحلیل این صنعت برای بلندمدت فراهم خواهد شد که با چنین اقدامی یکبار برای همیشه این مشکل صنعت مربوطه برطرف خواهد شد. با توجه به نامه کمیسیون اقتصادی مجلس به رئیس جمهور در خصوص بازنگری در نرخ خوراک پتروشیمی‌ها امیدواریم این مشکل نیز بزودی مرتفع شود.

در ادامه نوسانات شدیدی که بازار در چند وقت گذشته تجربه کرد اما دولت سیزدهم از زمان آغاز به کار خود اقدامات مثبتی را مانند کاهش پرداخت سود سهام شرکت‌ها از هشت ماه به چهار ماه در حوزه بازار سرمایه در دستور کار خود قرار داد، این امر با واکنش مثبت فعالان بازار همراه شد که این اقدام جزو تصمیمات درست و بموقع مسئولان دولتی تلقی می‌شود.

راه‌اندازی آتی تک سهم، الزام شرکت‌ها به پخش آنلاین مجامع، راه‌اندازی انواع صندوق‌های مختلف بخشی، صدور الکترونیکی گواهی تمکن مالی و پیگیری بحث مالیات بر سوداگری و سفته‌بازی از دیگر اقداماتی است که در این دولت به اجرا رسید و به نظر می‌رسد که اجرای صحیح آن بتواند هدایت نقدینگی به سمت بازار سرمایه را در پی داشته باشد.

سید فرهنگ حسینی

کارشناس بازار سرمایه

از نظر شما برای پیش‌بینی درست بازار سهام باید به کدام آمارها و شاخص‌ها بیشتر توجه شود؟

پیش‌بینی روند بازار سهام وابسته به چند عامل اساسی است که در این زمینه سودآوری شرکت‌های بورسی به عنوان نخستین و مهمترین عامل تأثیرگذار تلقی می‌شود.

با توجه به این عامل مهم اما سود شرکت‌ها نیز از یک سو تحت تأثیر قیمت ارز و تورم و از سوی دیگر بهای تمام شده قرار دارد.

عامل دیگر در خصوص روند بازار سهام، اقبال عمومی به این بازار به عنوان یکی از فرصت‌های سرمایه‌گذاری است. درخصوص عامل نخست که سودآوری شرکت‌ها است باید گفت که به دلیل وضعیت ضعیف قیمت‌های جهانی، ثبات نرخ ارز و افزایش عوامل تولید در کوتاه‌مدت نمی‌توان در انتظار چشم‌انداز رشد قابل توجه سوددهی شرکت‌ها بود.

روند سه دهه اخیر بازار سرمایه نشان داده است که این بازار بازدهی متناسب با دلار و قیمت‌های جهانی را عاید سرمایه‌گذاران کرده است و در شرایط فعلی که دولت و بانک مرکزی به دنبال اجرای برنامه تثبیت قیمت ارز هستند، انتظار

می‌رود که بازار سرمایه نیز وضعیت باثباتی را در پیش بگیرد.

قیمت‌ها در بازارهای مختلف از جمله زمین و ساختمان، خودرو، سکه و ارز حکایت از روند ثابت و حتی نزولی دارد. بازار سهام هم نیز تحت تأثیر همین موضوعات قرار دارد و اکنون وضعیت به نسبت تأثیرگذار را در محدوده ۲۰ تا ۲۰۲ میلیون واحد دارد. یکی از تفاوت‌های اساسی بازار سرمایه، بازدهی نقدی سهام است که حدود ۱۰ تا ۱۲ درصد است، این موضوع سبب شده تا بازار سهام بتواند در شرایط فعلی وضعیت بهتری را نسبت به دیگر بازارهای سرمایه‌گذاری تجربه کند. بازده مورد انتظار بورس تا پایان سال می‌تواند بیش از رشد دلار، نرخ سود بین بانکی و تورم باشد از این جهت، می‌تواند بازار مناسبی در میان بازارهای مختلف باشد.

بهبود بازار سرمایه نیازمند بازبینی و بهبود فرایندها در حوزه‌های مختلف است. یکی از موضوعاتی که بازار درگیر آن است، حجم بالای مقررات است و ضرورت دارد تا اصلاح قوانین صورت گیرد که در این راستا بازار سرمایه نیازمند مقررات‌زایی و تسهیل کسب و کار است. از سوی دیگر، اکنون بیش از ۶ دهه است که از تصویب قانون تجارت می‌گذرد، این قانون مناسب و مساعد شرایط زمان خود تصویب شده که این موضوع در شرایط فعلی، سبب کند شدن فرایندها و عملیات شرکت‌ها به خصوص شرکت‌های سهامی عام می‌شود. همچنین هزینه‌های معاملات با توجه به افزایش شدید ارزش معاملات نسبت به سال‌های قبل و تحولات فناوری بایستی کاهش پیدا کند.

علاوه بر این، بازار سرمایه از عوامل بیرونی نیز تأثیر می‌پذیرد که به منظور قابلیت پیش‌بینی سودآوری شرکت‌ها، فعالیت‌های اقتصادی و تقویت تشکیل سرمایه در اقتصاد باید تابع مقررات و قوانین بلندمدت باشد.

عوامل تولید براساس فرمول‌های شفاف و بلندمدت می‌تواند به کاهش ریسک و اقبال به فعالیت‌های تولیدی در همه بخش‌های اقتصادی و از جمله در بورس منجر شود که این موضوع خود عاملی مهم در اقبال به بورس خواهد بود.

حمیدرضا جیهانی

کارشناس بازار سرمایه

با توجه به تغییرات شاخص‌های کلان اقتصادی، روند آتی بازار را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

مؤلفه‌های اقتصاد کلان و نیز عوامل سیستماتیک اثرگذار بر بازار در مجموع تعیین‌کننده روند و سمت‌وسوی معاملات بازار سهام در بلندمدت است.

اکنون روند اقتصادی و نیز زیرساخت‌های کلان کشور در حال حرکت به سمت ارتقا و بهبودی هستند که این موضوع می‌تواند به طور حتم اثرگذار بر روند معاملات بورس باشد.

با توجه به اینکه بازارهای سفته‌بازانه تحت تأثیر تغییر ساختارهای قانونی در حال اصلاح است؛ بنابراین به مرور شاهد اثرگذاری این مسأله بر معاملات بورس و نیز تغییر مسیر این بازار تحت تأثیر افزایش ورود نقدینگی به این بازار خواهیم بود.

فعالان بازار نباید در انتظار تأثیر شگفت‌انگیز بهبود فضای اقتصادی کشور بر صورت‌های مالی شرکت‌ها باشند.

براساس پیش‌بینی‌های صورت گرفته شاخص بورس می‌تواند تا پایان

امسال در محدوده‌های ۲ میلیون و هزار واحد تا ۲ میلیون و ۷۰۰ هزار واحد در نوسان باشد.

سهامداران برای کسب بازدهی مناسب از این بازار باید به سمت صنایعی مانند حمل و نقل و خدمات دریایی یا انبوه‌سازی و ساختمان پیش‌بروند که ریسک‌های سیستماتیک کمتر روی آنها اثر دارد، بدین معنا که سرمایه‌گذاران برای سرمایه‌گذاری بلندمدت در بورس باید به سراغ سهامی پیش‌بروند که با شکل‌گیری هرگونه توافق سیاسی و اقتصادی شاهد اثر مثبت این اتفاق بر آن سهام باشند و در مقابل عدم توافق هم تأثیر منفی روی این سهام نگذارد.

همچنین صنایعی مانند صنعت بانکداری و خودرو از جمله صنایعی هستند که ثبات اقتصادی و روابط اقتصادی بین‌المللی اثر مثبتی را بر این صنایع ایجاد خواهد کرد.

در کل آینده بازار سهام مثبت است و در نقطه‌ای که اکنون قرار داریم می‌توان امیدوار بود که بازدهی بازار سرمایه بیش از دیگر بازارها باشد و سرمایه‌گذاران سود معقولی را از این بازار کسب کنند.